Anteckningar från Utvecklingskonferens

13 november 2025

Kvällen inleddes av Tomas Thornell, ordförande i landsbygdsrådet tillsammans med kommunstyrelsens ordförande Malin Lauber och kommunchef Catharina Rydberg Lilja. Moderator för kvällen var Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare.

Vi började med en tillbakablick på förra utvecklingskonferensen, där frågan som ställdes var: *Vad skulle hjälpa er att utveckla er förening?* Bland de punkter som lyftes var bland annat behov av finansiering, stöd med hemsida, en kunskapsportal, utbildningsinsatser etc.

Ett av dessa förslag har därför utmynnat i ett pågående pilotprojekt för samhällsföreningar (utbildning för styrelsemedlemmar på landsbygden): ”Föreningsledning i ny anda”. Projektet leds av Studieförbundet Vuxenskolan och utvärderas av Linnéuniversitetet. Tanken är att metoden som tas fram kommer att spridas till andra studieförbund. Utbildningen innehåller bland annat styrelseutbildning, hur man organiserar sig, verksamhetsutveckling och att leda i förändring.

Anna informerade även om konceptet ”En halv miljon idéer för landsbygden”, där Rottne serviceortsområde har fått lämna in förslag under hösten. Fyra förslag kommer att förverkligas, däribland en grillplats vid Gårdsby sockens hembygdsförening, samlingsplats i Häljaryd skola, grillplats på Nykulla utsiktsplats och parkbänkar i Rottne. Nästa omgång av konceptet startar igång 2026 för serviceortsområdena Ingelstad och Braås.

Presentation av Braås GoIF – Träffpunkt i Braås

Braås GoIF, gymnastik- och idrottsförening, som i år firar sitt 100-årsjubileum, har genomgått en märkbar utveckling de senaste åren. Utgångsläget 2018 var en grusplan vid idrottsplatsen som knappt användes. Det första steget blev att omvandla grusplanen till en konstgräsplan, ett projekt som kostade cirka 10 miljoner kronor. Sedan började styrelsen tänka större och tog fram ett förslag om att skapa en träffpunkt för flera idrotter, med målet att erbjuda något för hela familjen och samtidigt främja integrationen i samhället.

En styrgrupp, projektgrupp och referensgrupp bildades för att samla in synpunkter från invånarna. Man informerade i skolan, stod utanför ICA och tog emot feedback, vilket resulterade i en layout för projektet. Planen omfattade padelbanor, en multiarena med konstgräs, utegym, motorikbana, boule, mountainbikebana och grillplats. Föreningen tog kontakt med Växjö kommun och fick stöd från bland annat kultur- och fritidsförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningen. Föreningen sökte även stöd och beviljades medel av Allmänna Arvsfonden, Riksidrottsförbundet/SISU, Sparbanksstiftelsen samt stöd via sponsorer. Slutkostnaden hamnade på cirka 9 miljoner kronor, helt finansierat genom bidrag och sponsring.

Informationsklassning: Öppen

Idag används anläggningen flitigt. Verksamheten har fördubblats och föreningen har nu 10–11 lag. Träffpunkten lockar omkring 1 500 besökare per vecka. Familjer kommer för att grilla, förskolebussen gör besök och samarbeten har etablerats med OMS fritid och PRO i Braås, som hjälper till med städning och får nyttja lokalerna för sina möten. Projektet krävde mycket arbete men har blivit en stor framgång.

Hur arbetar man med att hitta sponsorer? Henrik Cajnerud, näringslivsavdelningen

Henrik Cajnerud från näringslivsavdelningen delade med sig av tips kring hur man kan hitta sponsorer. Ett första steg är att vända sig till företag som redan finns på orten. Ta kontakt och be om ett möte där man kan prata om vad som kan göras tillsammans. Det handlar inte bara om pengar, utan om att skapa en känsla av delaktighet och engagemang. Genom att visa hur företaget kan bidra till något som gör skillnad i samhället, ökar chansen att de vill vara med och stötta.

Växjö kommuns föreningsstöd, Ulrika Pizzeghello, kultur- och fritidsförvaltningen

Ulrika Pizzeghello från kultur- och fritidsförvaltningen berättade om Växjö kommuns föreningsstöd och förmedlade att det finns tre huvudskäl till att kommunen ger stöd till föreningar: föreningar bidrar till delaktighet och demokrati, de främjar folkhälsa bl.a. genom sociala sammanhang och de ökar ortens attraktivitet.

Alla stöd söks och hanteras i kommunens digitala system Rbok. Styrelsen i varje förening behöver utse en ansvarig person med behörighet till systemet. Ansökan om stöd görs årligen och ska lämnas in senast den 1 april, med kompletta handlingar.

Olika typer av stöd

Föreningar med barn- och ungdomsverksamhet kan söka:

- Basstöd
- Aktivitetsstöd
- Hyres- eller driftstöd
- Stöd för inkludering av personer med funktionsvariationer
- Utbildningsstöd

Övriga stöd:

- Aktivitetsstöd för öppen verksamhet
- Projektstöd
- Investeringsstöd
- Evenemangsstöd
- Partnerskap (IOP)

Informationsklassning: Öppen

På gång: Aktivitetsstöd för äldre (+67 år) införs från 1 januari 2026. Utbetalning sker retroaktivt, vilket innebär att aktiviteter kan börja registreras från januari.

Kultur- och fritidsföreningar

- Verksamhetsstöd
- Långsiktigt kulturstöd
- Investeringsstöd för kulturföreningar startar 2026
  (Notera: hembygdsföreningar klassas inte som kulturföreningar.)

Pensionärs- och funktionsrättsföreningar

- Medlemsstöd
- Aktivitetsstöd
- Hyresstöd

På gång: Dessa stöd kommer att flyttas från omsorgsnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Föreningsservice kommer framöver att hålla dialog, stötta och handlägga.

Samhällsföreningar, byalag och bygdegårdar

- Verksamhetsstöd
- Driftstöd
- Medfinansieringsstöd

På gång: Förändring i verksamhetsstödet där utvecklingsstödet delas in i kategorier med förbestämda summor.

Leader Linné Småland, Åsa Weststrom

Åsa Weststrom presenterade Leader Linné Småland, som erbjuder finansiering för landsbygdsutveckling. Medlen kommer från Jordbruksverket, kommunerna och EU, och kan sökas av föreningar, företag och offentliga aktörer. Grundtanken är lokalt ledd utveckling – de som bor och verkar på platsen vet bäst vad som behövs.

Stödet riktar sig till alla som bor på landsbygden, men inte till Växjö tätort. Projekten ska gynna hela samhället, inte bara den enskilda organisationen. Arbetet utgår från en strategi med fyra målområden:

- Social inkludering
- Innovation och utveckling
- Hållbart nyttjande av resurser
- God service på nära håll

För att lyckas med en ansökan är det viktigt att följa Leadermetoden, som bygger på fem kriterier: underifrånperspektiv, lokal förankring, samarbete, innovation och långsiktighet. Alla projekt måste ha ett tydligt mål och resultat, och bidra till lokal nytta. Beslut om stöd fattas av Leader Linné Smålands styrelse.

Informationsklassning: Öppen

Länk till Leaders hemsida: Så funkar det

Svenska Postkodlotteriets stiftelse, Evelina Båverman Sager

Evelina Båverman Sager berättade om Svenska Postkodlotteriets stiftelse, som varje år fördelar cirka 200 miljoner kronor i stöd till olika projekt.

Grannskapsinitiativet är en typ av stöd för lokala projekt som äger rum i ett grannskap. Genom Grannskapsinitiativet vill man bidra till att stärka gemenskapen, bidra till samhörighet, ökat välbefinnande och hälsa. Grannskapsinitiativet riktar sig till nya aktiviteter för allmänheten i grannskapet. En ny aktivitet kan innebära att utveckla en befintlig verksamhet eller att nå en ny målgrupp. Exempelvis kan man söka stöd för att bygga en boulebana och även för att arrangera invigningen.

Vem kan söka?

Ideella föreningar och allmännyttiga stiftelser kan ansöka om bidrag på 20 000–60 000 kronor. Ett krav är att din organisation har ett avslutat bokslut och ett svenskt organisationsnummer sedan minst ett år. Ansökningsprocessen är enkel och besked ges inom 2–6 veckor. Hittills har elva projekt i Växjö beviljats stöd, bland annat i Furuby, Ör och Braås. Stödet kan användas för kulturevenemang, naturvårdsinsatser, byggnation av nya mötesplatser och mycket mer.

Aktiviteterna ska rikta sig till allmänheten – exempelvis barn, vuxna eller pensionärer och genomföras i målgruppens eget grannskap.

Länk till Postkodlotteriets stiftelse: Grannskapsinitiativet - Svenska Postkodlotteriets Stiftelse

Sparbanksstiftelsen Eken, Martina Batur

Martina Batur berättade om Sparbanksstiftelsen Eken, som har som mål att ge tillbaka till de samhällen där banken är verksam. Stiftelsens utdelning går till att finansiera projekt som stärker lokalsamhället. Genom stiftelsen kan man söka både stiftelsebidrag och sponsring, och idag sponsrar stiftelsen över 100 föreningar.

Ansökan om bidrag görs en gång per år, under perioden oktober–november, och sker digitalt. Stödet har tidigare gått till projekt som lekplatser, simskolor, idrottsutrustning och integrationsinsatser etc.

Prioriterade områden för bidrag är bland annat barn och unga, näringslivsprojekt, landsbygdsutveckling, kulturprojekt, utbildningsinsatser mm.

Länk till Sparbanksstiftelsen Eken: Stiftelsebidrag - här ansöker du | Sparbanken Eken

Informationsklassning: Öppen

Länkar till andra stöd och stiftelser

Ny finansieringsgrad och beloppsgräns för lokalstöd - Allmänna arvsfonden

Andra finansiärer - Allmänna arvsfonden

Ansök om sponsring (lansforsakringar.se)

Region Kronoberg - Bidrag, projektstöd och fonder

Sök pengar från fonder och stiftelser - Växjö kommun

Startsidan - Stiftelser

Kronoberg - Coompanion

Bidrag och stöd - Boverket

Utlysningar - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)

Summering av kvällens diskussioner

- Kvällen upplevdes som konkret, bra och tydlig.
- Deltagarna uppskattade möjligheten att ställa frågor direkt till finansiärerna.
- Förslag om att återkomma om ett halvår för uppföljning och fortsatt kontakt med finansiärerna.
- Det vore önskvärt att få hjälp att komma vidare med sina idéer
- Magnus Forsell (LNU) erbjuder ett digitalt nätverk för erfarenhetsutbyte mellan föreningar, med träffar varje halvår. Åsa från Leader Linné förmedlar informationen vidare.

Några medskick från finansiärerna:

- Det går bra att bolla idéer med finansiärerna innan ansökan om man känner sig osäker.
- Vid ansökan är det viktigt att tydligt beskriva nyttan för bygden eller närområdet – undvik att bara skriva *”vi vill bygga ett kök”*, förklara varför satsningen gör skillnad.
- Postkodlotteriets stiftelse erbjuder relativt enkla möjligheter att få medel via sitt Grannskapsinitiativ.
- För inspiration finns goda exempel på finansiärernas hemsidor med tidigare beviljade projekt och initiativ.

Anna Sandquist avslutade kvällen med att tacka för allas engagemang och medverkan. Nästa års tema för utvecklingskonferensen kommer att vara beredskap.

Vid pennan

Maja Debeljak, kommunledningsförvaltningen

Informationsklassning: Öppen